

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS
VĒLĒŠANU KOMISIJA

VIDES PIEEJAMĪBAS RISINĀJUMI DALĪBAI PAŠVALDĪBAS DOMES VĒLĒŠANĀS RĪGĀ

Māris Zviedris

Rīgas Valstspilsētas pašvaldības
Vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

Ligita Vircava

Rīgas Valstspilsētas pašvaldības
Vēlēšanu komisijas locekle

2025.gada 7. maijs

TERMINOLOĢIJA

Angl - accessibility

LV - piekļūstamība

LV - pieejamība

LBN 200-21 - pieejamība !!!

TIESISKS ASPEKTS

- Vides pieejamības jēdziens Latvijā ir daļa no plašāka cilvēktiesību un līdztiesības konteksta.
- Lai gan nav specifiska vides pieejamības likuma Latvijā, ir vairāki tiesību akti un regulējumi, kas veicina vides pieejamību dažādās jomās.
- **LNB 200-21 Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvs 2021.gada 19.oktobris**
- **Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām, šeit saīsināti Konvencija**

**Latvijas Vēlēšanu normatīvajos aktos ir
noteiktas prasības - pieejamas vides
nodrošināšanai **vēlētājiem ratiņkrēslos.****

**Ko nozīmē pieejama vide jeb vides
pieejamība ?**

**Tā ir cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās
spējām vienlīdzīga iespēja veikt visas
ikdienas dzīves aktivitātes visās dzīves
jomās**

VIDES PIEEJAMĪBA

- Vides pieejamība ir iespēja cilvēkiem ar

- **Invaliditāti vai bez tās**

**Ar kustību,redzes,dzirdes,garīga rakstura
u.c.**

traucējumiem

funkcionēt vidē visās dzīves jomās

Tomēr tas nozīmē, ka

Vēlētājiem ar invaliditāti vai kustību traucējumiem tiek veidota speciāla vide, kas atšķiras no tās, ko lieto pārējie vēlētāji.

Konkrēti mēs šeit aplūkosim vēlēšanu komisijas centienus radīt maksimāli iespējamus risinājumus
vēlētājiem ar kustību traucējumiem mūsu kompetences ietvaros

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS
VĒLĒŠANU KOMISIJA

Kustību traucējumi

- Sākot no izmainītas gaitas līdz nepieciešamai palīglīdzekļu lietošanai:

- ratiņkrēsli, -spieķi, - kruķi, - elkoņu balsti, - staigulis, u.c.

- iespējams vājš rokas satvēriens

Zemāk par pieejamību par veltājiem ratiņkrēslā

PIEEJAMĪBA VĒLĒTĀJIEM RATIŅKRĒSLĀ

Lokāla uzbrauktuve – konstrukcija – neliela slīpne bez pakāpieniem līmeņu starpībai <20 cm. Margas un apmales nav jāparedz.

Uzbrauktuve jeb Panduss – slīpne līmeņu pārvarēšanai bez pakāpieniem. Abās pusēs margas 2 līmeņos (0,7 m un 1,1 m augstumā) un lejasdaļā apmales 10 cm augstumā visā garumā.

P.s. Rampa – iekraušanas un izkraušanas platforma
(Tēzauris)

VIDES PIEEJAMĪBA VĒLĒŠANU LAIKA GRIEZUMĀ

VĒLĒŠANAS

- 2020 RD
- 2022 SAEIMA
- 2024 EP
- 2025 RD

VIDES PIEEJAMĪBAS IECIRKŅI

62 – iepriekšējais
RVK sasaukums

72

84

104

RATIŅKRĒSLU PIEEJAMĪBAS uz **2025.G.** NODROŠINĀJUMS 1

- **85** Pieejams (Jā)
- **19** Daļēji pieejams (Jā*)
- **104** Kopā pieejami vēlēšanu iecirkņi
ratiņkrēsliem
- <https://www.cvk.lv/lv/velesanu-iecirkni-1>

izvietota informācija Jā vai Jā* (*Rīgas iecirkņi, kas
ir piekļūstami ar palīga atbalstu)

RATIŅKRĒSLU PIEEJAMĪBAS uz **2025.G.** NODROŠINĀJUMS 2

Ja vēlētājs ratiņkrēslā vēlēšanu iecirkņa ēkā iekļūst, bet uz iecirkni netiek, jo priekšā ir kāpnes

Ind.Ris. - konkrētam iecirknim iespējams saprātīgs pielāgojums,

piemēram, U + ieejas foajē; 1.stāvs + ieejas foajē:

7 vismaz iecirkņi būtu pielāgojami

Iecirkņu izmaiņas 2022. – 2025. gados

Aktivitāte	Apraksts	Iecirkņu skaits	Aktivitātes veicējs
Iecirknis pārcelts no 2. stāva uz ēkas 1. stāvu	Jauns pieejamības iecirknis esošajā adresē	8	RVK
Iecirknis pārcelts no 2. stāva uz citas ēkas 1. stāvu	Jauns pieejamības iecirknis jaunā adresē	4	RVK
1) Ierīkotas jaunas U un lokālas U esošajos iecirkņos 2) Jauna U iekļauta RD ĪD plānā	Jauni pieejamības iecirkņi	1) 4 + 4 =8 2) 1	RVK pasūtījums RD + skolai 2) RVK pasūtījums RD
Jaunas lifta iespējas	Jauni pieejamības iecirkņi	6 + 2	4 RVK + RD skolas
Pacēlāju jaunas iespējas	Jauni pieejamības iecirkņi	2 izlaboti +2 jauni	2 RVK pasūtījums + RD skolas

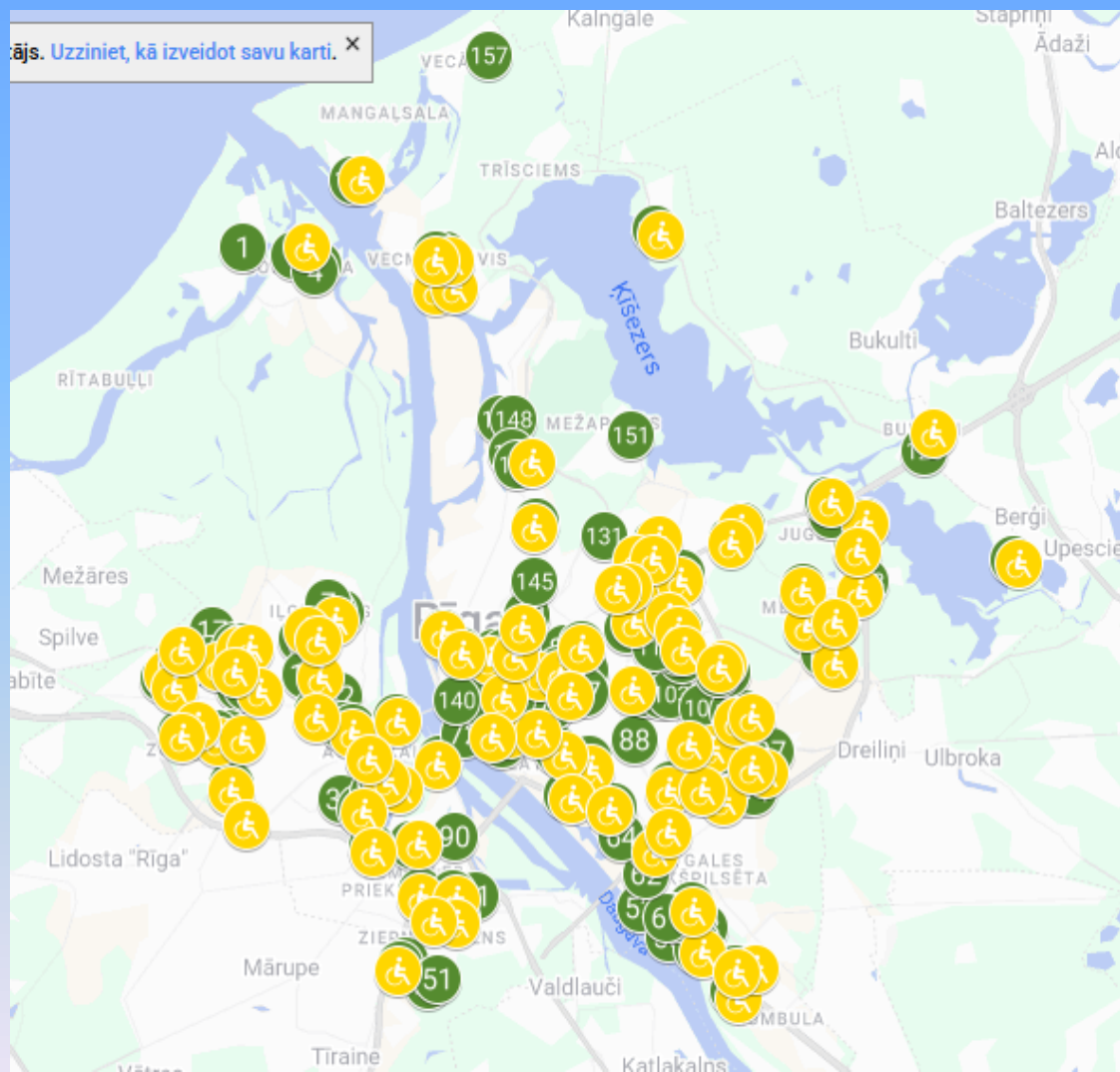

Iecirkņu izmaiņa 2022. – 2025. gados

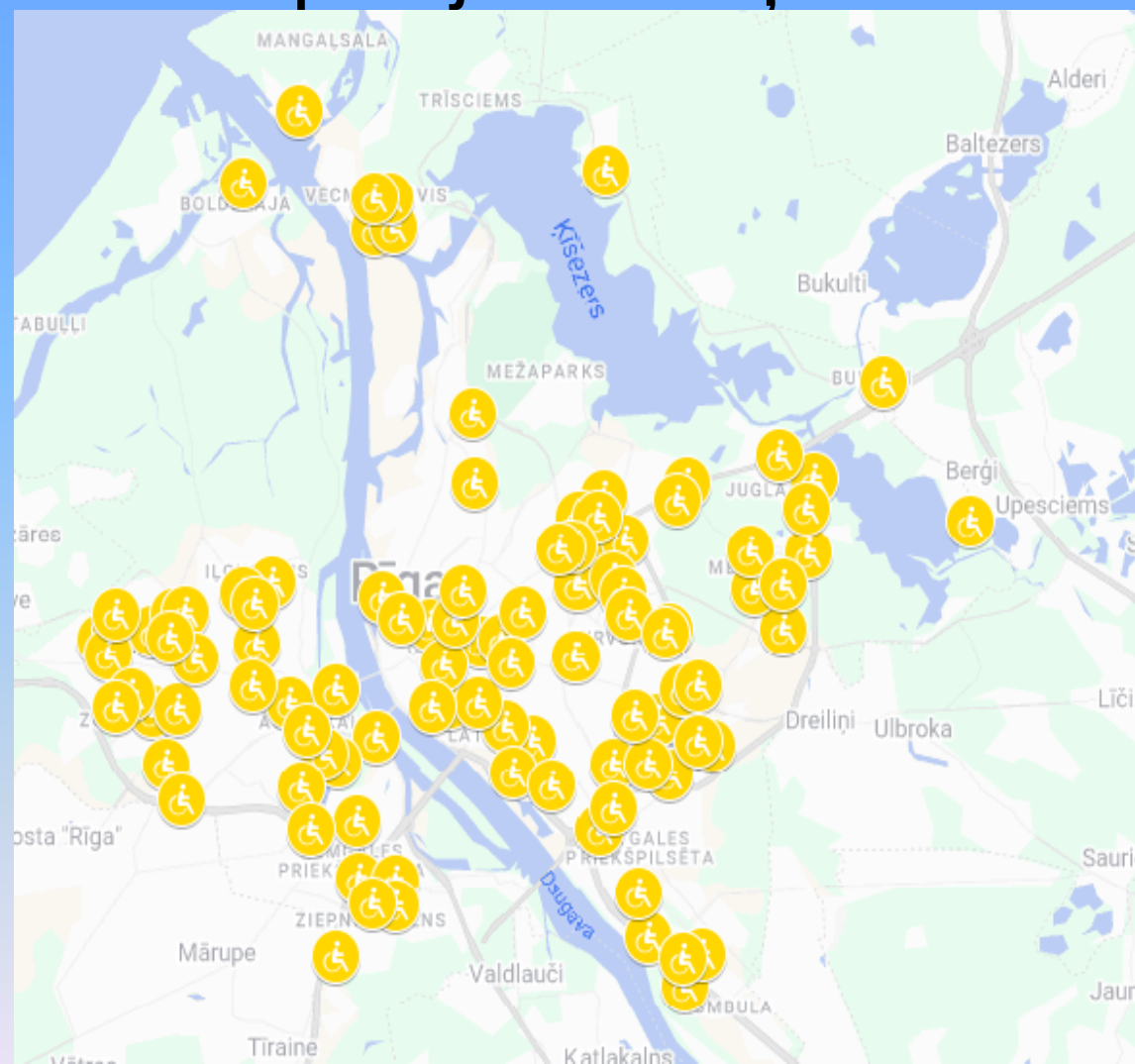
Aktivitāte	Apraksts	Iecirkņu skaits	Aktivitātes veicējs
Tirdzniecības centri kopā:	Jaunie vēlēšanu iecirkņi aizvieto nepieejamības vai mazapmeklētus iecirkņus	12	RVK
Līdz EP 2024 vēlēšanām	Jauni	6	RVK
Uz pašvaldību vēlēšanām 2025	Jauni	6	RVK

158 vēlēšanu iecirkņi kopā

104 vēlēšanu iecirkņi pieejami ratiņkrēslā

Ratiņkrēslu pieejamības nodrošinājuma skaidrojums 1

Normatīva atbilstība	Nodrošinājuma veids	Apzīmējums	Pieejamība	Iecirkņu skaits
LNB 200-21	Uzbrauktuve (panduss) ar margām	U	Jā	30
-			Jā*	2
-	Uzbrauktuve (panduss) nav margas	U	Jā	2
			Jā*	8
LNB 200-21	Lokāla uzbrauktuve augstums < 20cm	U	Jā	12
LNB 200-21	Uzbrauktuve pielikta mobila	U	Jā*	2, EP24= 3
-	Uzbrauktuve stāva bīstama	U	 Nē	7 jeb 6 adresēs

Ratiņkrēslu pieejamības nodrošinājuma skaidrojums 2

Normatīva atbilstība	Nodrošinājuma veids	Apzīmējums	Pieejamība	Iecirkņu skaits
LNB 200-21 -	Lifts Nav manevrēšana*	Lifts Lifts	Jā Jā*	Kopā 25
LNB 200-21	Pacēlājs kāpņu vai platformas (verikāla)	P	Jā	4 4

Ratiņkrēslu pieejamības nodrošinājuma skaidrojums 3

Normatīva atbilstība	Nodrošinājuma veids	Apzīmējums	Pieejamība	Iecirkņu skaits
LNB 200-21	1.Stāvs bez pakāpieniem	1.stāvs	Jā	14
LNB 200-21	Virpuļdurvis +veramas durvis	V + VD	Jā	3 adresēs
-	Virpuļdurvis	V	Jā*	4 adresēs

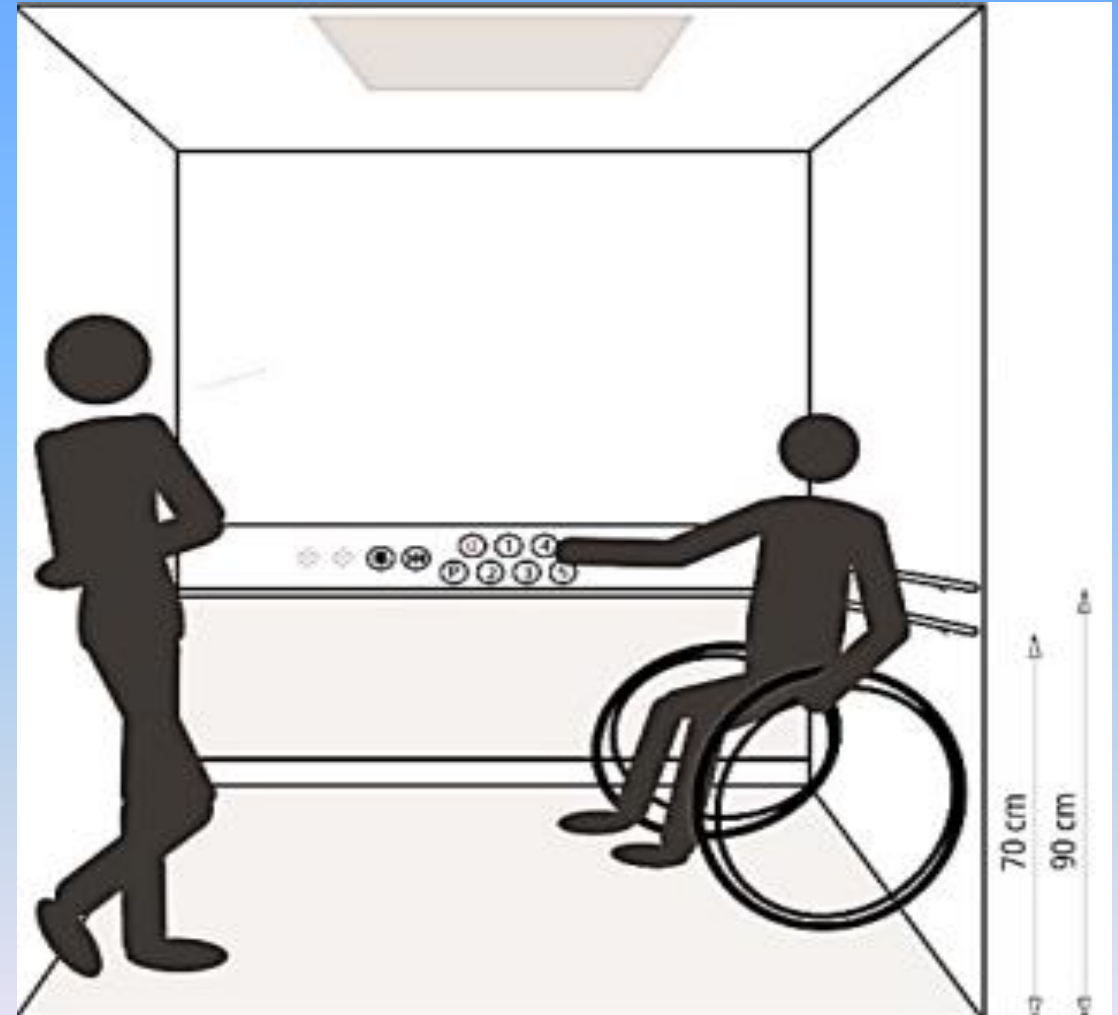
PIEEJAMĪBAI KUSTĪBU traucējumiem

Nav slīpuma	4% slīpums, pieejams un ērts lietošanai	5% slīpums, pieejams	8% slīpums, pieejams, bet nepieciešama palīdzība	12% slīpums, nepiejams un bīstams
-------------	---	-------------------------	---	---

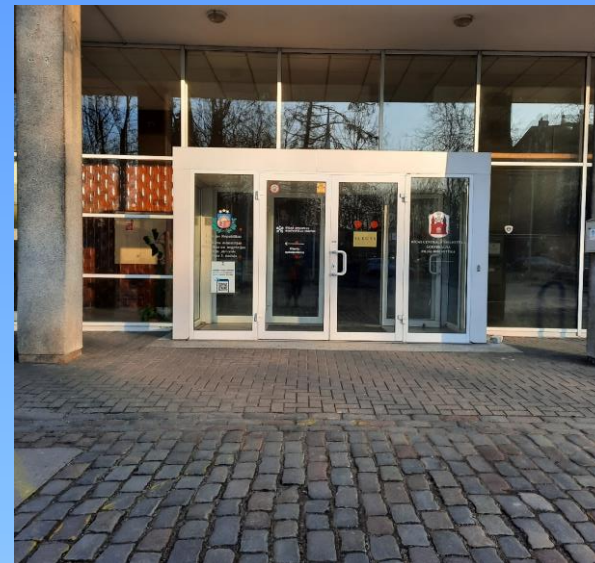
LIFTI - ērtākais un pieejamākais veids

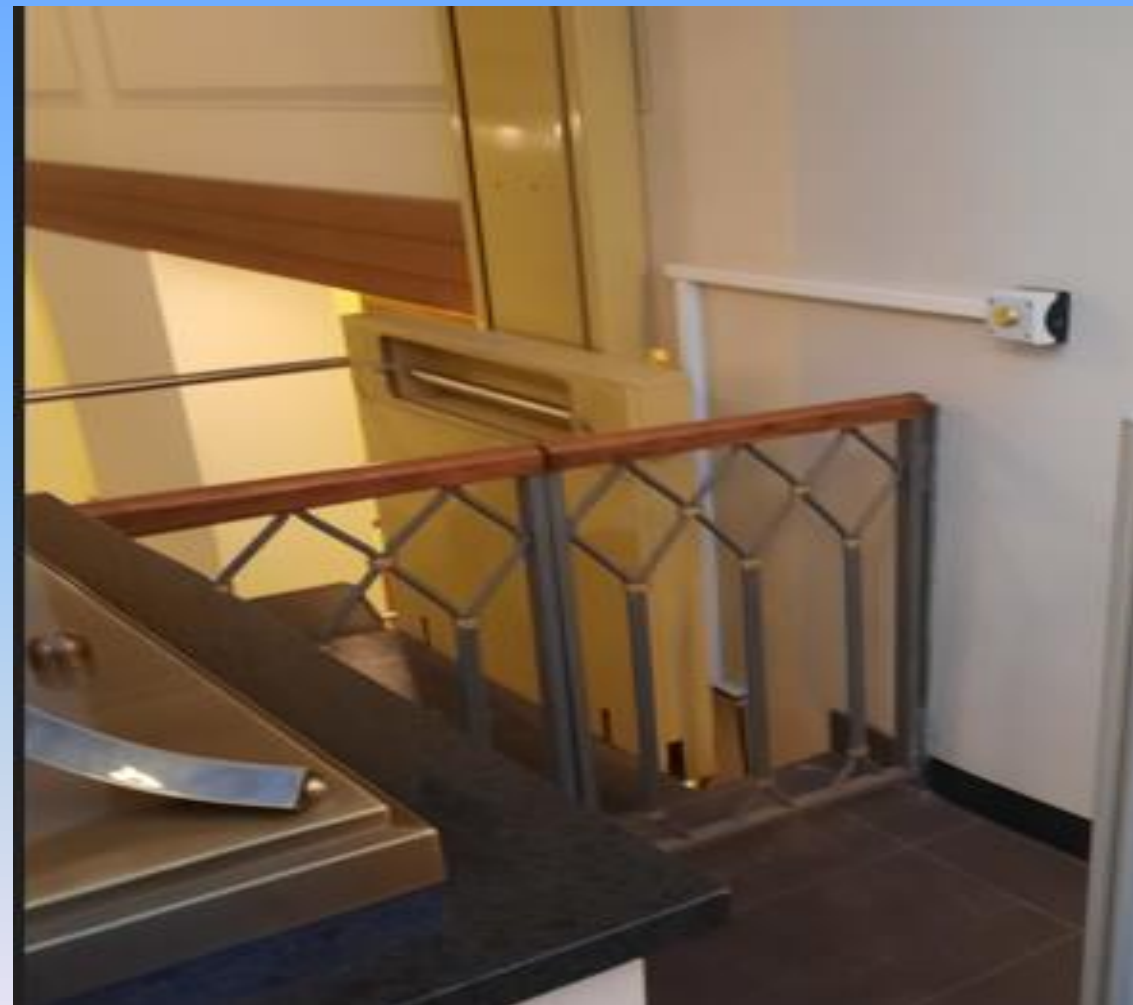
Jāskatās piktogrammas – vai der ratiņkrēsliem

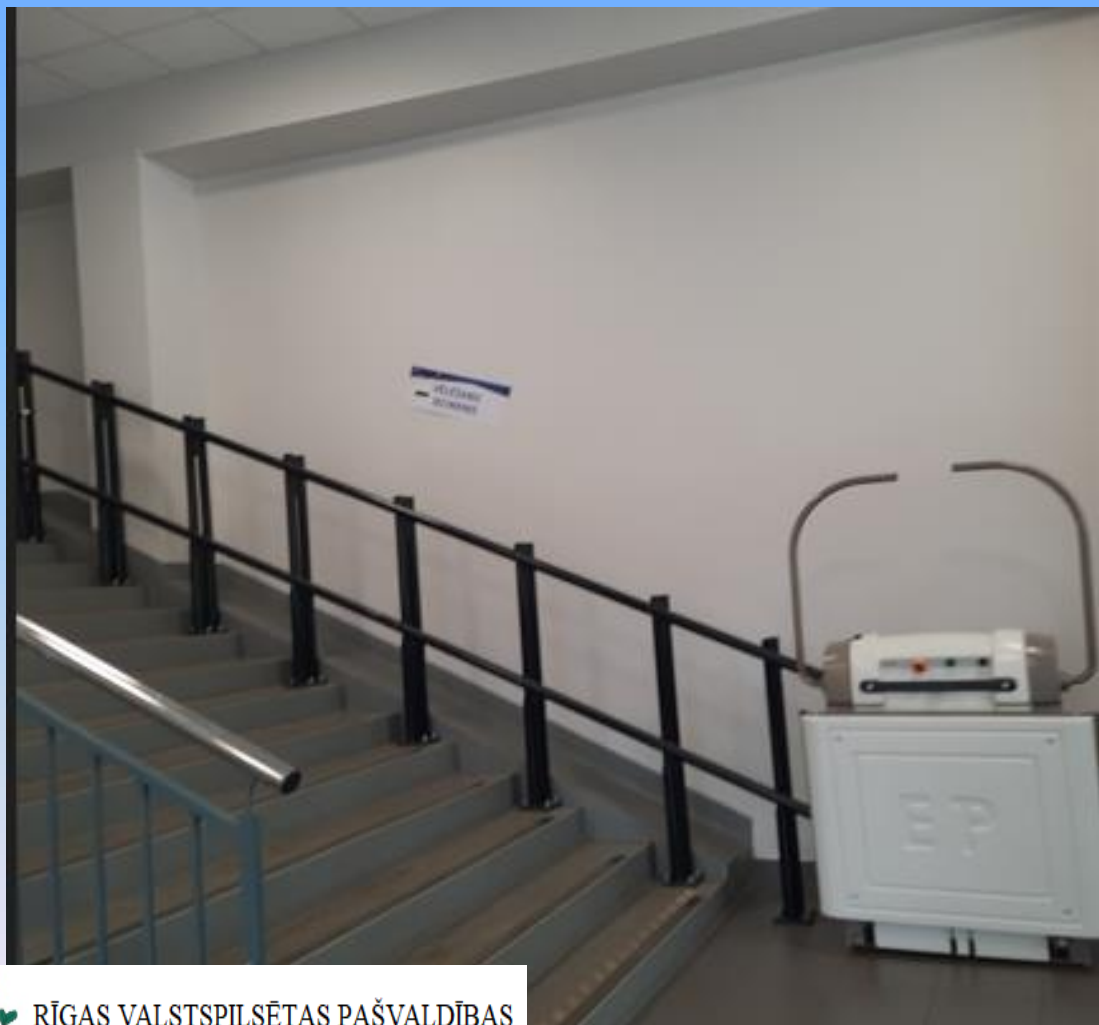
DURVIS- Jā un Jā*

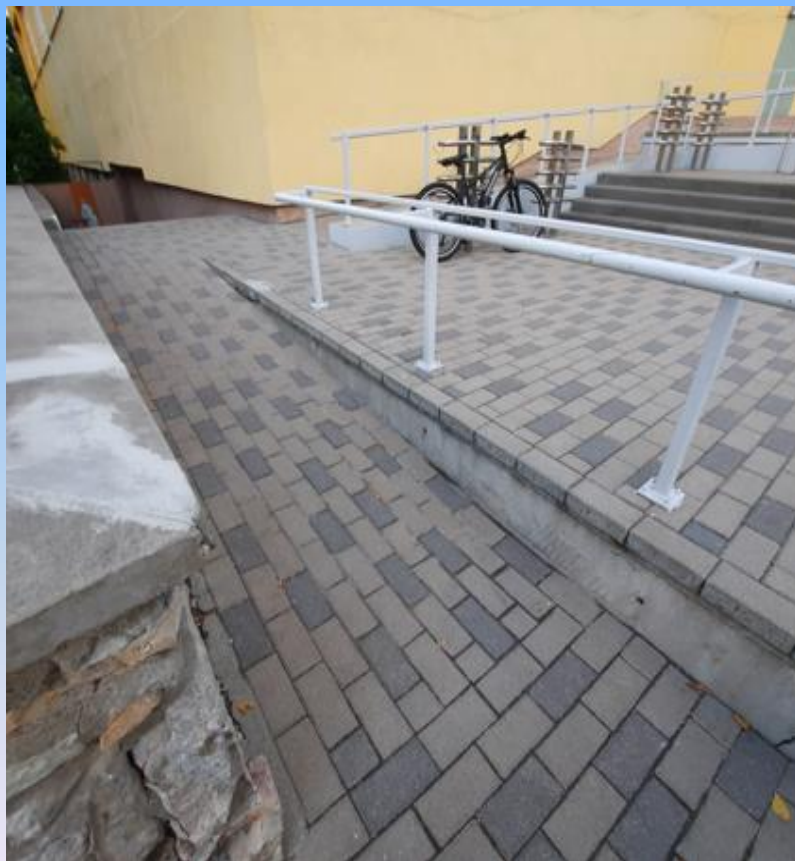
PLATFORMAS PACĒLĀJI = Jā

KĀPŅU PACĒLĀJI = Jā

Uzbrauktuve (panduss) = Jā

Uzbrauktuve (panduss) = Jā

Uzbrauktuve lokāla = Jā

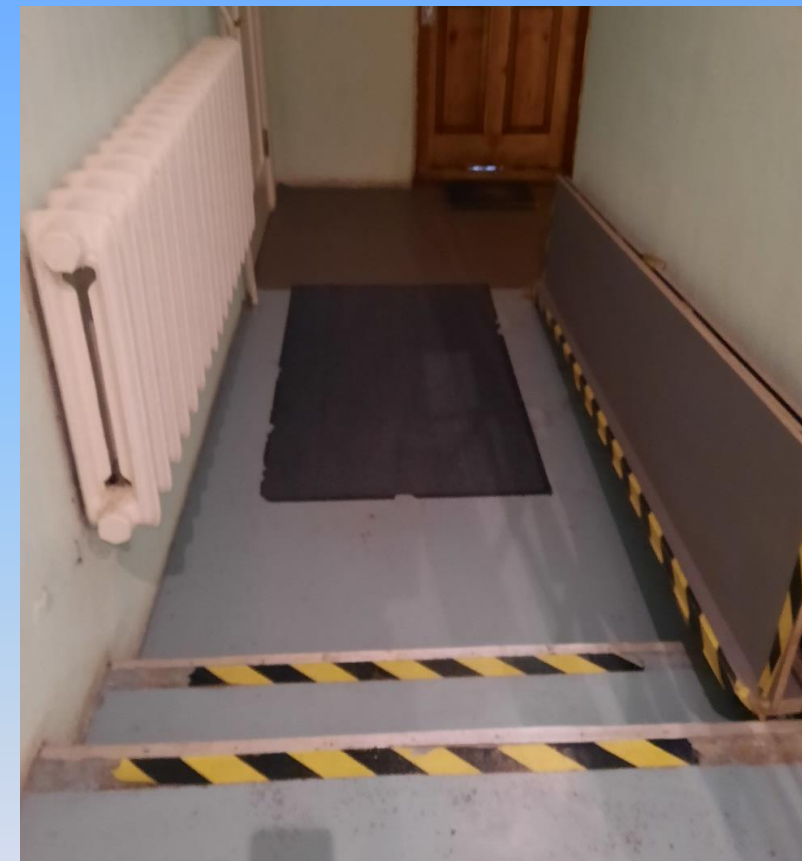

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS
VĒLĒŠANU KOMISIJA

Uzbrauktuve - AR PALĪDZĪBU - Jā*

Uzbrauktuve - AR PALĪDZĪBU - Jā*

Uzbrauktuve STĀVA, BĪSTAMA - NĒ

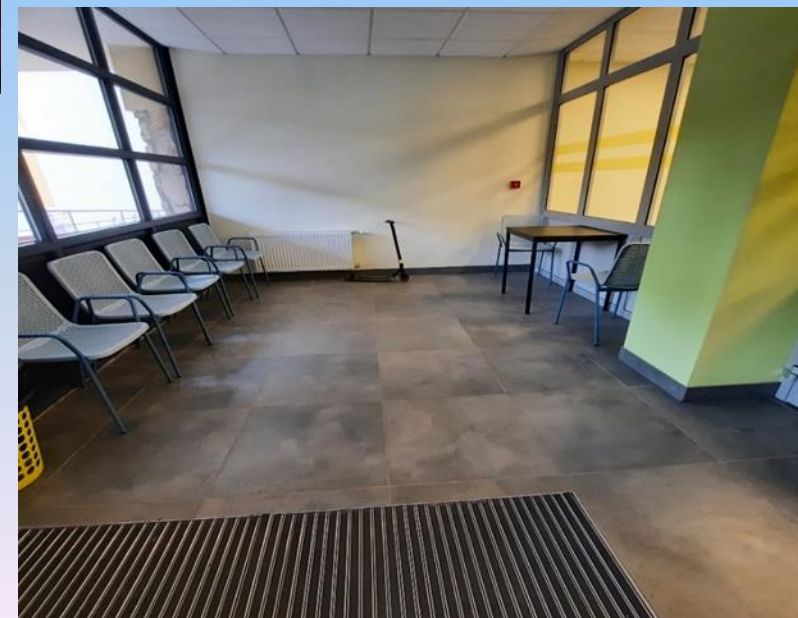
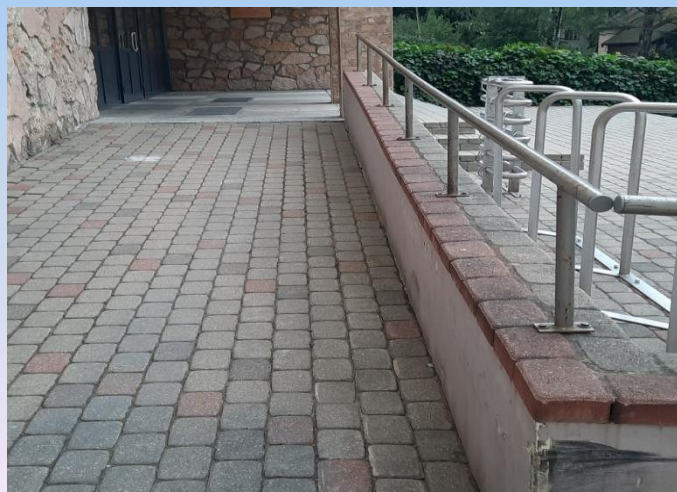
RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS
VĒLĒŠANU KOMISIJA

Uzbrauktuve STĀVA, BĪSTAMA - NĒ

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS
VĒLĒŠANU KOMISIJA

INDIVIDUĀLI RISINĀJUMI

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS
VĒLĒŠANU KOMISIJA

Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām

- (<http://likumi.lv/doc.php?id=205328>).

**Konvencijas mērķis ir veicināt, aizsargāt
un nodrošināt to, lai visas personas ar
invaliditāti varētu pilnībā un vienlīdzīgi
izmantot visas cilvēktiesības**

Paldies par
uzmanību!

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS
VĒLĒŠANU KOMISIJA